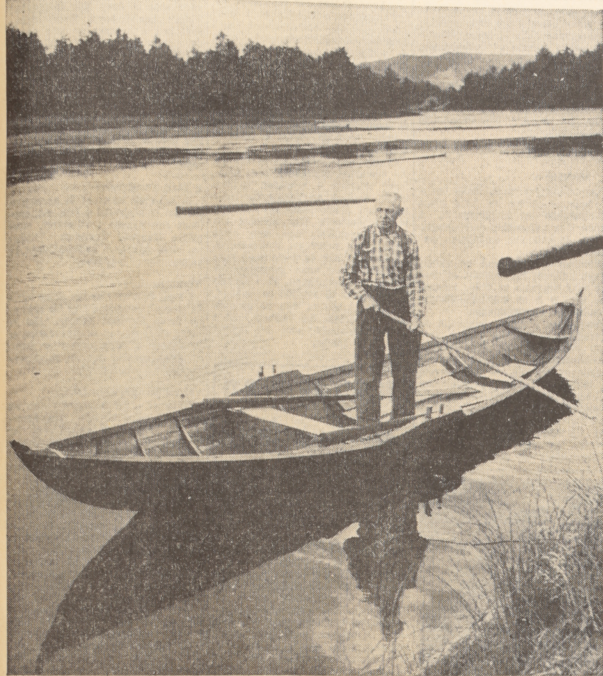

Båtbygging i 4 generasjoner

Elvebåtene på Drammenselven lages på Steinberg og Hokksund og er de støeste og letteste vi har

Borger Nilsen tar seg en tur med båten sin som han bygde i sommer. Hvor mange slike båter han har bygget i sitt 83-årige liv vet han ikke.

Båtbygging er et gammelt og høvdvunnet håndverk. Ikke minst når det gjelder Drammen og bygdene langs vassdraget. Drammenselven har vært og er fremdeles en viktig transportvei, der tømmeret og fløtes og båtene skaper trivsel og utkomme for folk som bor og arbeider her. Derfor er det naturlig at bygging av båter kom tidlig i gang. Det er ikke mange elver som har så stor trafikk som Drammenselven. Den fører millioner av tømmerstokker på ryggen nedover til fabrikkene, som etter endt prosess sender dem ut igjen i form av cellulose, tremasse og papir. — I utbyggingen av byen og opplandet har også båttrafikken spilt en stor rolle. Tidlig kom man fram til den rette båttypen — den slanke og spisse robåten. Denne konstruksjonen har holdt seg uforandret i en lang rekke av år, fordi den faktisk er fullkommen. En større og lettere robåt skal en lete lenge etter. Og den bygges av flinke håndverkere likedan idag som for mye over hundre år siden. —

Den fjerde generasjon båtbyggere, Olaf Borgersen på Steinberg, var nesten ferdig med en båt da vi tok dette bildet. — Her passer han skrogets fri for alle tjemmerbiter, og snart kan igjen en ny båt settes på Drammenselven.

A Loesmoen på Steinberg i Nedre Elker, like ved grensen til Hokksund, er det blitt til mange gode båter i årenes løp. Her er det ikke mindre enn fire generasjoner som har drevet dette håndverk. I dag bor den 83 år gamle Borger Nilsen der, og hans sønn, den 43-årige Olaf Borgersen, som har overtatt båtbyggingen for alvor. Det er en god, gammel båtbyggerfagsskole som har holdt til på Steinberg. Borgers far ble 95 år da han døde, og bestefaren ble også langt opp i årene, så det later til at det er et sunt og friskt liv de har levet der oppe ved elven. Alle har de drevet på elven ved siden av. Også fiskestærne der oppe har en egen eide til å bli gamle og sterke karer.

Nå bygger ikke Borger så mange båter, men to stykker har han gjort alene i sommer. Den ene ble levert til Hellefosse Fløte og den andre har han beholdt selv. Han har krefter nok til å holde det gående ennå i lang tid, men han ser ikke fullt så godt som han burde, sier han selv.

Det er fred og stillhet og vakker natur på Loesmoen, der dette båtbyggerdynastiet har så dype røtter. For noen dager siden dro jeg dit opp og besøkte Borger Nilsen og Olaf Borgersen. Jeg ville gjerne se litt på byggingen og prate litt om løst og fast. Det var en deilig sensommerdag med varm sol og blå himmel over skogkleddes åser. Det lå modning i luften — en mett luft av fullbyrdelse og ro etter høysommerens hektiske dager og netter. Elven fløt gylltrende og blå og det susste sakte i de mørke, tunge frukronene innover mot.

Nede ved elven — likesom i et hjørne av hovedelven og den vesle bielven, Tennsjø, som slynger seg rundt Hagøya, bor Borger Nilsen. En vakker liten eiendom eier han. Den gamle båtbyggeren er ungdommelig, språk og spenslig, brunnet av sol og vanu, vær og vind.

Jeg var bare guttungen da jeg var med far mir og bygde båter, sier han. — Og far var selv bare guttungen da han lærte det av far sin igjen.

Da jeg var femten år kunne jeg bygge på egen hånd — og siden har jeg bygget mange båter. Det er umulig å ha tall på dem.

Borger Nilsen begynte også i tømmermannslære og drev som tømmermann i noen år. Men han

Tekst: Sør. - Fotos: Th. Sagen

bygget båtene ved siden av — ikke bare robåter, men motorbåter også. Før i tiden bestilte ikke folk båtene sine for de skulle bruke dem, og derfor ble det et mas hele sommeren gjennom for å få ferdig fløst muig. Den travleste tiden var fra våren og utover til Sankt Hans, da skulle alle ha båter. Nå er det blitt anderledes, for nå er folk ute med bestillingene så tidlig at vi kan bygge om vinteren også. Jeg sluttet helt med tømmermannsarbeidet og ofret meg bare for båtene, for jeg syntes ikke det var riktig å la den gamle tradisjonen gå ut av familien.

Det er jo blitt lettere å bygge båter med årene i gamle dager, dro vi til skogs for å finne krokete trær som vi skulle bruke til spantene i bunnen av båtene. Den gang mente vi at materialene måtte være vokst krokete, men det var jo bare tøys å drive slik. Så begynte jeg å lage spantene av alminnelige materialer og skjøte dem, og det gjorde

samme nytten. Da de andre båtbyggerne så det, var det ikke lenge før de begynte på samme måten, og det lettet arbeidet betraktelig. På mange andre måter er arbeidet blitt lettere. Nå er det bare å bestille ferdige materialer på sagene.

Denne båttypen har holdt seg uforandret i mange, mange år. De er lettrodde, og så ligger de støtt i vannet. Jeg har aldri hørt at noen har velet med disse båtene noen gang, skjønt de ofte blir brukt til å seile med når vinden er god. Nedsetterne — de som følger tømmerpartiene fra Steinberg hengsle og helt ned til Drammen — de settes ofte sel når de skal hjem igjen. Men da må det være vestavind, selvfølgelig. Hvis ikke er det en hard jobb å ro hele den lange veien hjem igjen mot strømmen.

Det var svært trafikk på elven i gamle dager, det er ikke slik lenger nå. Før dampbåten

ger sånn trafikk som det var. Folk reiser med biler og tog nå.

Før Hagaraset gikk for borti mot 30 år siden hadde elven her oppe et helt annet leie, og jeg tror bestemt at dette har hatt mye å si for laksefisket her nede. Det er ikke lenger slike gode plasser å fiske på etter det raset, og derfor blir det heller ikke noe laks å snakke om mer. De tar mye av den i Hellefosse, men det var like ofte vi greide å ta den nedetter elven. Den gangen bestefar levde, husker jeg vi kunne ta laksen på snøen, og jeg kan huske at far min og jeg fisket for 300 kroner med laks på fjorten dager. Og det var mye penger, det i den tiden.

Vi fikk 6 kroner pundet for laksen den gangen, det vil si 2 kroner kiloen. Nå hører jeg fiskerne oppe i Hellefosse får 17 kroner kiloen, og det vil si det samme som 102 kroner pundet.

E stykke ovenfor Borger Nilsen bor sønnen Olaf Borgersen. I uthuset sto en elvebåt som var nesten ferdig. Det lyste hvitt av materialene som var fint satt sammen under kyndige hender. Også han måtte være med på båtbyggingen da han var bare guttungen.

— Det hendte jo rett som det var at jeg ville stikke fra, men

han far huket tak i meg og da var det værsgod å fortsatte, sier Borgeren. — De første årene etter jeg ble voksen drev jeg som tømmermann, men ble lei det og tok arbeidet sammen med de andre Steinbergkarene på elva.

Han liker seg bedre der, og så passer det bedre å kombinere de to yrkene, da kaffer er sesongbetonte og blagge flint sammen.

Alle båtene som brukes på elven både i tømmerfagstingen, til fabrikkene og til fiske, er levert av enten Borgeren eller Borgersen. — De første årene etter jeg ble voksen drev jeg som tømmermann, men ble lei det og tok arbeidet sammen med de andre Steinbergkarene på elva.

— Jeg bruker som regel en (Fortsatt side 8)

KOKS

Nå er tiden inne til å forsyne seg for vinteren.

Koks med god brennverdi på lager.

Ring telefon 3180 - og vi bringer koksen den dagen De ønsker.

A.S. KULKOMPANIE
DRAMMEN

- Lakenlerret, ubleket, bredde 140 cm. kr. 3.75 - 4.80 - 5.50
- Lakenstaut, bleket, bredde 125 cm. kr. 5.10
- Lakenstaut, bleket, bredde 140 cm. kr. 3.80 - 5.30 - 5.60
- Lakenstaut, ubleket, bredde 150 cm. kr. 7.40
- Ferdige laken, 125 cm. x 220 cm. kr. 13.00
- Dynetrekk, satin, 140 cm. hvitstripet kr. 5.70 - 6.80
- 140 cm. ensf. rød kr. 6.50
- Ferdige dynetrekk, satin, 140x200 cm., kulørt kr. 15.50 - 17.00 - 26.00
- Ferdige dynetrekk, satin, 140x200 cm., kulørt kr. 2.20 - 2.40 - 2.60 - 3.30
- Frottéhåndklær, hvite og kulørte kr. 2.20 - 2.40 - 2.60 - 3.30
- Badehåndklær kr. 13.50
- Badelaken kr. 27.85
- Tolletthåndklær, bredde 50 cm. kr. 3.60
- Kjøkkenhåndklær, bredde 50 cm. kr. 3.30

- Glasshåndklær, bredde 50 cm. kr. 2.80
- fallet, 50 cm. x 70 cm. kr. 1.75 - 2.15
- Putevar, store kr. 5.10 - 6.10
- små kr. 3.75 - 4.90 - 5.60
- Dekketøy, hvitt og kulørt til sterkt reduserte priser.
- Gardiner, cretonge, bredde 80-90 cm. kr. 3.10 - 3.50
- Gardiner, cretonge, bredde 120-130 cm. kr. 4.70 - 5.65
- Gardiner, silkeamarquissette kr. 4.25 - 4.60 - 5.40
- Gardiner, bobinett, 180 cm. kr. 13.40 - 14.00 - 15.00
- Kjøkkengardiner, bredde 40 cm. kr. 2.00 - 2.50, 90 cm. kr. 3.10 - 4.00
- Portierestoffer, silke, 130 cm. kr. 7.45 - 8.90, 150 cm. kr. 9.80.
- Flanelstepper, mønstrede, 140x200 cm. kr. 18.50
- Vatt-tepper kr. 29.50

Broderte putevar, str. 45x50 cm. kr. 8.25 - 8.75
— 50x55 cm. kr. 8.50 - 9.00

MORGENKJOLER	FORKLÆR, kort og lang ærm	Silkeflanelis nattlinnet og pyjamas
Silketrikot underkjoler og nattkjoler	Nylon underkjoler og nattkjoler	Rester og prøver av bystemholdere og hofteholdere
Rester av barne- og dame underføy, ull og bomull	NYLON STRØMPER	Rester av barnestrømper og sokker

20 typer vaskemaskiner **Wagener Schinnes**